

ОГЛЯД РИНКУ: СВІТ

БУРЕМНИЙ РІК

У 2022 році світові ціни на сталь і залізну руду відображали нестабільність глобального економічного та геополітичного середовища, знижуючись проти минулого року. Водночас ціни на коксівне вугілля у звітному періоді зросли на тлі періодичного додаткового попиту з боку енергетичного сектору та дефіциту пропозиції.

СВІТОВИЙ РИНОК СТАЛІ

У 2022 році світове виробництво сталі скоротилося на 3,9% проти минулого року, до 1 885 млн тонн, а видиме споживання готової сталевих продукції – на 4,0%, до 1 768 млн тонн. Це зниження свідчить про складний рік для світової металургії.

Загальна макроекономічна ситуація спричинила зниження попиту на сталеву продукцію, оскільки стабільно висока інфляція на світових ринках призвела до підвищення відсоткових ставок у провідних економіках і скорочення витрат. У той час як пандемія

коронавірусу продовжувала негативно впливати на ринки, розв'язання росією повномасштабної війни в європейській країні додало глобальної волатильності.

Події в Україні призвели до змін попиту та пропозиції сталі й сировини за межами країн, що воюють, а також вплинули на світові енергетичні ринки. У відповідь на вторгнення кілька країн, включно з країнами ЄС, запровадили індивідуальні, торговельні, транспортні та фінансові санкції, які вплинули на постачання чавуну та сталі з росії. Проте пакети санкцій ЄС, що

були введені протягом 2022 року, зберегли квоти на поставки певних сталевих напівфабрикатів, а дозволений імпорт слябів наблизився до попереднього рівня.

Водночас у Китаї, що виробляє та споживає більше сталі, ніж решта разом узятих країн світу, другий рік поспіль скорочується виробництво й споживання. У країні спостерігалось різке зниження попиту на сталь у другій половині року на тлі періодичних локдаунів, спричинених COVID-19. Також продовжилось уповільнення на ринку нерухомості, що раніше був одним з основних споживчих секторів Китаю. Загалом у 2022 році виробництво сталі в Китаї скоротилося на 1,7% проти минулого року, до 1 018 млн тонн, а видиме споживання готової сталевих продукції – на 3,5%, до 921 млн тонн.

На додаток до зменшення виробництва сталі в Китаї, волатильності ринків і зростання цін на енергоносії, металурги значно знизили обсяги виробництва, щоб зрівноважити постачання з ослабленим споживчим попитом. Ці чинники разом зі зменшенням виробництва в Україні призвели до скорочення виготовлення сталі в інших країнах світу на 6,4%, до 867 млн тонн, а видиме споживання готової сталевих продукції – на 4,6%, до 847 млн тонн.

Світові ринки сталі відображали ці мінливі фактори, що спричинили нестабільну

динаміку цін протягом року. У першому кварталі 2022 року ціни на сталь різко зросли в Європі та США. У другому кварталі спостерігалась тенденція до зниження, яка тривала до незначного відновлення цін у четвертому кварталі. Водночас тенденція ціноутворення в річному вимірі була низхідною. Середня ціна гарячекатаного рулону (ГКР) на умовах постачання CFR Італія 2022 року знизилася на 18,4% проти минулого року – до US\$846 за тону. Середньомісячний показник досяг максимуму в US\$1 241 за тону в березні 2022 року, а в грудні 2022 року був на рівні US\$644 за тону.

СВІТОВИЙ РИНОК СИРОВИНИ

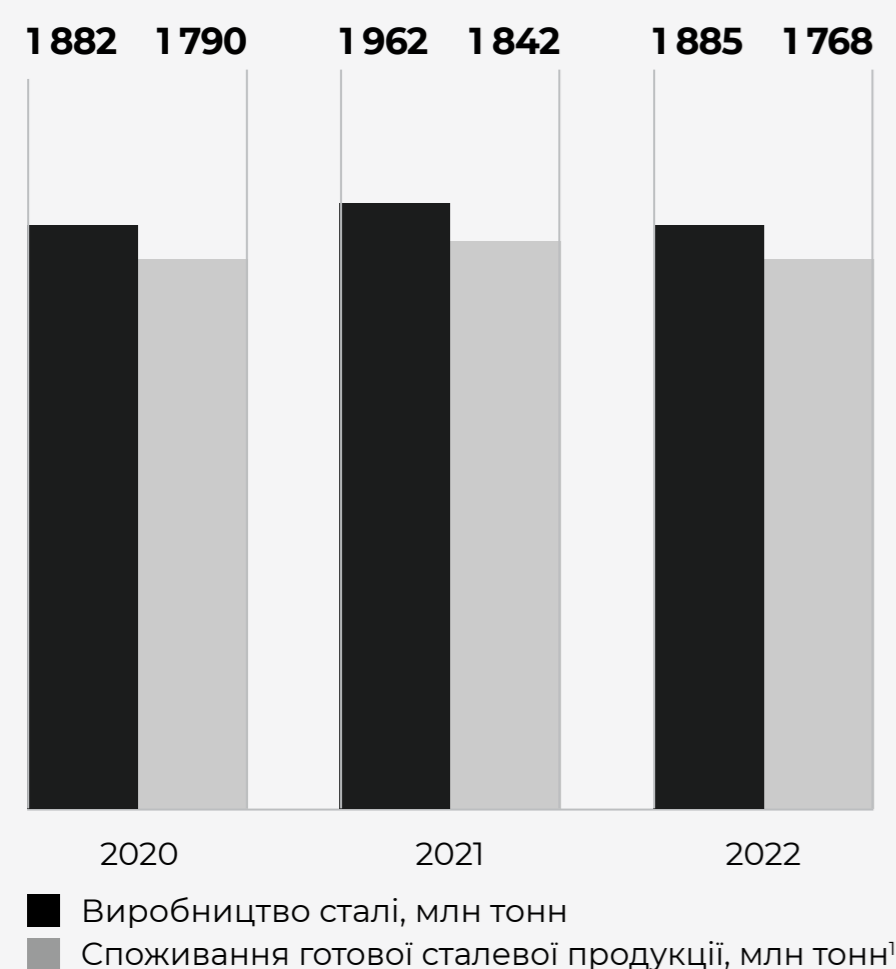
На тлі річного падіння бенчмарків цін на сталь світові ціни на залізну руду та коксівне вугілля змінювалися протягом 2022 року. Ціни на залізну руду знизилися проти минулого року, а ціни на коксівне вугілля зросли, що є наслідком різного впливу попиту та пропозиції на цю сировину.

На вартість залізної руди вплинуло уповільнення на ринку сталі в Китаї: імпорт залізної руди до країни скоротився на 1,6% – до 1 108 млн тонн, що становить 69,8% світового імпорту за даними Всесвітньої асоціації виробників сталі.

¹ Видиме споживання готової сталевих продукції.

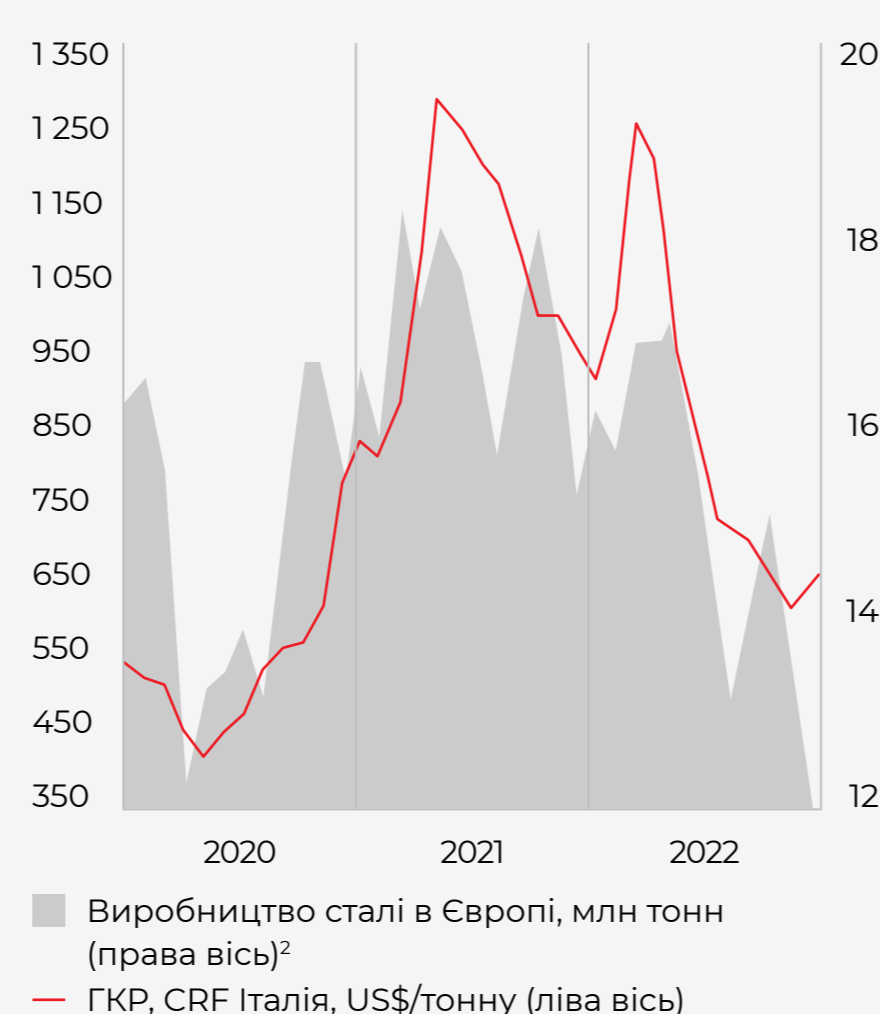
² На щомісячній основі. Європа включає членів ЄС-27, а також Велику Британію, Боснію та Герцеговину, Північну Македонію, Норвегію, Сербію і Туреччину.

Світова металургійна промисловість

Джерело: Всесвітня асоціація виробників сталі

Ціни та виробництво сталі в Європі

Джерело: Bloomberg, Всесвітня асоціація виробників сталі, Metal Expert

Обсяг експорту з Австралії та Бразилії, на який припадає близько 77,8% світового експорту, залишився майже незмінним. Водночас обсяг експорту з інших країн значно зменшився, зокрема через війну в Україні.

Світові бенчмарки цін на залізну руду були відносно високими на початку року, але різко впали через зниження попиту на тлі подій у Китаї. Вартість залізородного дрібняку з вмістом Fe 62% на умовах постачання CFR Китай знизилася з максимуму в US\$152 за суху метричну тонну (смет) у березні 2022 року до мінімуму в US\$93 за смет у жовтні та листопаді 2022 року, а до кінця року зафіксувалася на рівні US\$112 за смет. Загалом ціна на залізородний дрібняк із вмістом Fe 62% на умовах постачання CFR Китай в середньому становила US\$121 за смет, що на 25,0% менше, ніж торік.

У 2022 році премії за огрудкування показали розбіжності регіональних тенденцій: в Китаї вони знизилися, а в Європі – зросли.

На міжнародний ринок коксівного вугілля впливали обмеження пропозиції та зміни в структурі попиту, які підтримували міжнародні бенчмарки. Постачання з Австралії обмежували погодні умови й протипандемійні заходи. Водночас видобуток у Китаї зменшився через рішення надати пріоритет енергетичному вугіллю над металургійними марками та інші внутрішні чинники, включно із зупиненням роботи через COVID-19 та інцидентами в шахтах. На попит вплинули реструктуризація енергетичного ринку ЄС та очікування дефіциту коксівного вугілля через війну, що призвели до збільшення використання цієї сировини у генерації енергії. На морську торгівлю

також вплинуло ембарго ЄС на російське вугілля, введене з серпня 2022 року. Викликане цим зростання попиту на неросійське вугілля переважно задовольняли постачальники з Австралії та США.

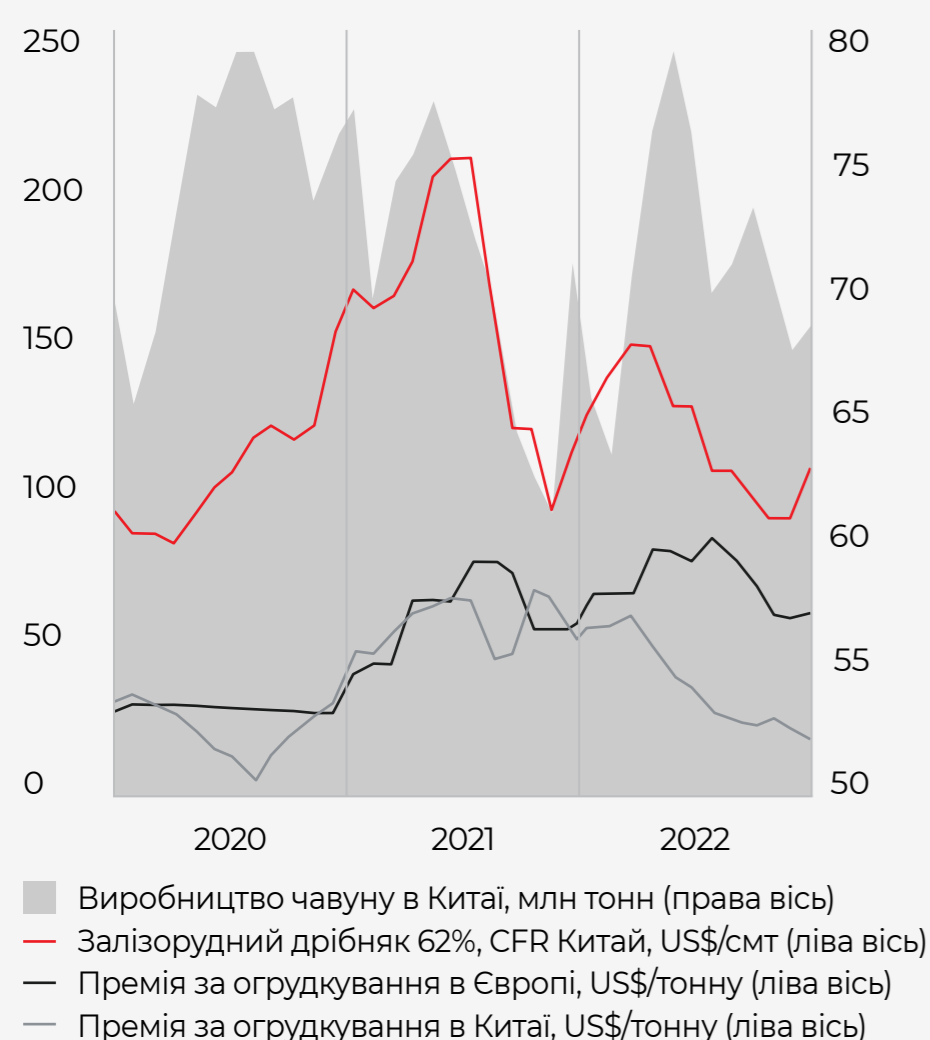
Унаслідок дії цих чинників середньорічний індекс спотових цін на тверде коксівне вугілля (преміальне слаблетке вугілля на умовах постачання FOB Австралія/premium LV, FOB Australia) зріс на 62,4% проти минулого року – до US\$365 за тонну. Водночас максимальна середньомісячна ціна на цю сировину сягала US\$594 за тонну в березні 2022 року, а мінімальна – US\$240 за тонну в липні 2022 року. Бенчмарк ціни на тверде коксівне вугілля на умовах постачання LV FOB USEC зріс на 39,2% проти минулого року – до US\$344 з максимальним значенням US\$509 в березні 2022 року та мінімальним – US\$246 у серпні 2022 року.

ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

На початку 2023 року світові ціни на сталь і сировину коливалися через те, що багато зовнішніх ринкових чинників із минулого року залишалися незмінними. У першому кварталі 2023 року світові ціни на сталь і сировину зросли на тлі оптимізму щодо відновлення попиту в Китаї після того, як країна стабілізувала свій ринок нерухомості наприкінці 2022 року. Проте невизначеність щодо реального розвитку попиту в Китаї, а також занепокоєння щодо глобального економічного зростання та фінансової стабільності призвели до коригування цін у другому кварталі 2023 року.

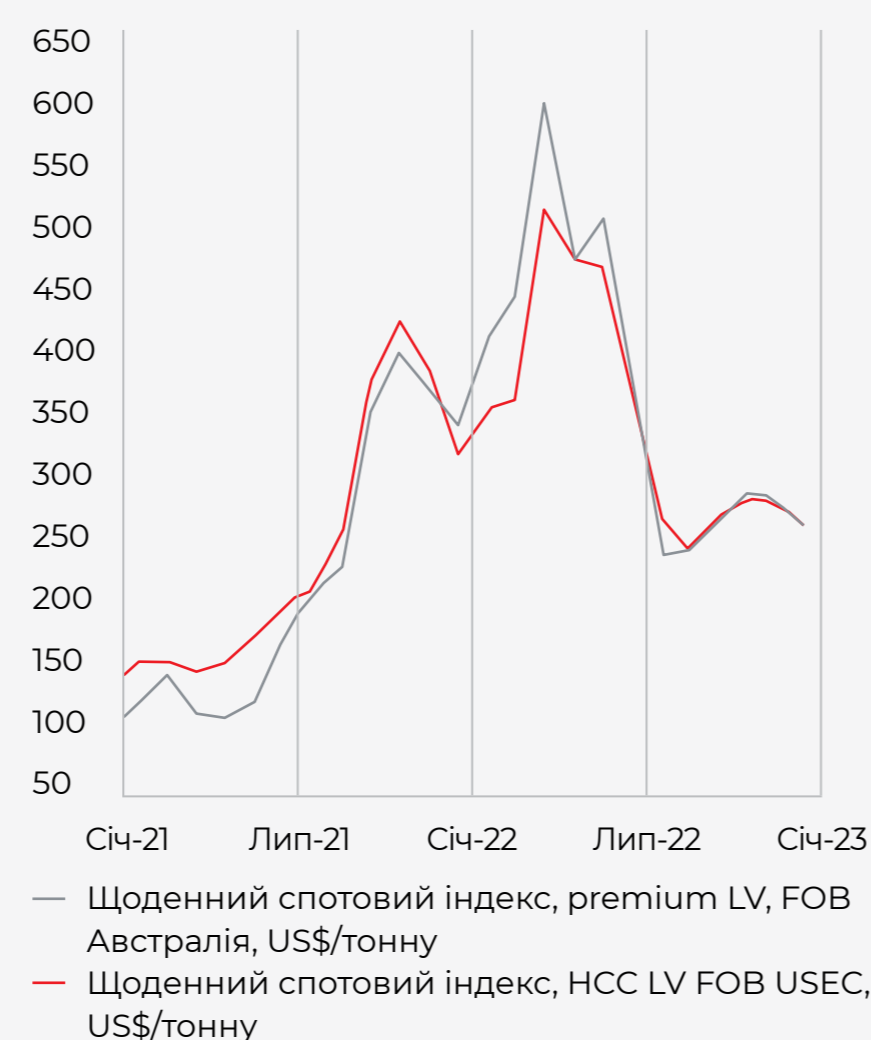
Очікується, що рівень волатильності збережеться у всьому ланцюжку створення вартості. Прогнозується, що тривала війна в Україні, зростання відсоткових ставок та жорстка монетарна політика, високий рівень інфляції та низькі споживчі витрати, а також підвищення цін на енергоносії в основних світових економіках впливатимуть на ринки в майбутньому.

Ціни на залізну руду та премії

Джерело: Bloomberg, Platts, Всесвітня асоціація виробників сталі

Ціни на тверде коксівне вугілля

Джерело: Platts